

Երրորդ հաղորդում

**Հոգևոր սկզբունքները, կյանքի դասերը և սուրբ նախազգուշացումները,
որոնք տեսնում ենք Սամուելի պատմության մեջ**

Գրվածքների ընթերցում. Ա Թգ 1:10-11, 18-20, 27-28, 2:30, 35-36, 3:1-21,
4:11-22, 7:3-17, 12:23

**I. Սամուելը Ղևիի ցեղից էր (Ա Մնց 6:33-38), բայց ոչ Ահարոնի սնից՝ Աստծու
նշանակած քահանաների ընտանիքից. Սամուելը Տիրոջը սպասավորում էր
ոչ թե որպես ի ծնե քահանա, այլ ուխտավորի ուխտով.**

Ա. Աննայի աղոթքին պատասխանելիս Աստծու շարժումը կապված էր հաղթող ուխտավոր առաջացնելու հետ, ով բացարձակապես Աստծու ցանկության իրագործման համար էր. Սամուելը նույնիսկ մինչև իր ծնվելն իր մոր կողմից նվիրաբերվեց այդպիսի անձ լինելու՝ Ա Թգ 1:10-11, 18-20:

Բ. Աստված ցանկանում է, որ Իր բոլոր մարդիկ ուխտավորներ լինեն. ուխտավոր լինել նշանակում է սրբացվել, առանձնացվել, բացարձակապես և վերջնականապես լինել Աստծու համար, այսինքն՝ նախատեսվել բացառապես Աստծու համար և բացառապես Աստծու բավարարության համար՝ Հիսուսի վկայության, որը վկայող եկեղեցին է որպես Քրիստոսի վկայությունը և արտահայտությունը՝ Թվց 6:1-2, Սղմ 73:25-26, Հյտ 1:2, 9-13, 19:10, հմմտ Ելց 38:21.

1. Այն, որ ուխտավորը զինուց և դրա աղբյուրի հետ կապված ամեն ինչից ձեռնպահ էր մնում, խորհրդապատկերում է բոլոր տեսակի երկրային վայելքներից ու հաճույքներից ձեռնպահ մնալը և Քրիստոսին՝ որպես իր վայելքի և հաճույքի, ընդունելն ու փորձառաքար ապրելը. կյանքի ծառն ուտելը, այսինքն՝ Քրիստոսին որպես կյանքի մատակարարման, վայելելը, պետք է եկեղեցական կյանքի առաջնային բանը լինի՝ Թվց 6:3-4, Հյտ 2:7, Դավ 9:12-13:

2. Այն, որ ուխտավորը գլուխը չէր սափրում, խորհրդապատկերում է Տիրոջ գլխավորությունը չմերժելը, և դրան, ինչպես նաև Աստծու նշանակած իշխանության բոլոր ներկայացուցիչներին՝ բացարձակապես ենթարկվելը՝ Թվց 6:5, Հոմ 13:1-2ա, Եփս 5:21, 23, 6:1, Եբր 13:17, Ա Պտ 5:5:

3. Այն, որ ուխտավորն իր արյունակից հարազատների մահով չէր պղծվում, այլ մնում էր իր առանձնացման վիճակում՝ հանուն Աստծու սուրբ լինելու համար, նշանակում է, որ ուխտավորը հաղթահարում է բնական կապվածությունը՝ Թվց 6:7:

4. Այն, որ ուխտավորը չէր մոտենում մեռածին կամ չէր պղծվում իր կողքին եղող մեկի հանկարծակի մահով, նշանակում է, որ ուխտավորն առանձնացված է մահից՝ խխ. 6-9, Հյտ 3:4, Ղտց 11:31, 5:2, հմմտ Ա Հվի 5:16:

II. Սամուելի ժամանակ Ահարոնի տան քահանայությունը ծայրաստիճան ընկած էր. Աստված, սակայն, կանխատեսել էր իրավիճակը. բացի այն բանից, որ Ահարոնի տանը նշանակեց քահանաներ լինելու, Նա մի լրացում արեց՝ ԹՎԳ 6-րդ գլխի ուխտավորի ուխտը՝ կանխատեսելով նշանակված քահանաների ոչ պատշաճ լինելու հավանականությունը.

Ա. Երբ Ահարոնի տունն ընկավ, այս լրացումը սկսվեց գործնականորեն օգտագործվել. Սամուելը քահանա դարձավ՝ նվիրաբերվելով, առանձնանալով և Տիրոջը փոխ տրվելով՝ Ա ԹԳ 1:11, 27-28:

Բ. Հեղիի ժամանակ Աստված քահանայության առումով աղքատ էր, ուստի Աննան Սամուելին փոխ տվեց Տիրոջը. երբ իրավիճակն անկանոն է, Տերն Իր կառավարման առումով դառնում է աղքատ, և կարիք է լինում, որ ինչ-որ մեկն իրեն կամավորաբար փոխ տա Տիրոջը:

Գ. Աննան, այն բանից հետո, երբ Սամուելին ներկայացրեց Հեղիին, փառաբանեց Աստծուն Նրա փրկության համար, որն իրականացվում է Նրա սքանչելի գործերով. նրա աղոթքը կապված էր Աստծու տնտեսության մեջ Նրա շարժվելու հետ և ցույց էր տալիս, որ նա Աստծու տնտեսության հետ կապված ինչ-որ բան գիտակցում էր՝ 2:1-10:

III. Սամուելը Հեղիի խնամակալության ներքո մեծացավ. Սամուելն իր պատանեկության տարիներին Հեղիի առջև սպասավորում էր Եհովային (խխ. 11բ, 18-19). Հեղին նրան սովորեցնում էր Աստծուն սպասավորելու ճանապարհը.

Ա. Աստված երեք անգամ կանչեց Սամուելին. «Այդժամ Հեղին գիտակցեց, որ Եհովան էր կանչում տղային: Եվ Հեղին Սամուելին ասաց. Գնա և պառկիր, ու եթե Նա կանչի քեզ, ասա. Խոսիր, օ՛հ, Եհովա, քանի որ Քո ծառան լսում է.... Այդժամ Եհովան եկավ և կողքը կանգնեց ու կանչեց ինչպես նախորդ անգամներին. Սամուել, Սամուել, Սամուել: Եվ Սամուելն ասաց. Խոսիր, քանի որ Քո ծառան լսում է»՝ 3:1-10.

1. Մա բացարձակապես դրական բան էր, որ Սամուելը Հեղիից սովորեց. որպես Տիրոջ ծառաներ՝ մենք պետք է մեր հաղորդակցությունը Նրա հետ պահպանենք՝ միշտ լսելով Նրան՝ Ղկս 1:34-38, 10:38-42:

2. Մեր կյանքը կախված է Տիրոջ խոսքերից, իսկ մեր աշխատանքը կախված է Նրա պատվիրաններից (Հյտ 2:7, Ա ԹԳ 3:9-10, տես Եսայ 50:4-5, Ելց 21:6). հավատացյալների կյանքն ամբողջովին կախված է Տիրոջ խոսելուց՝ Եփս 5:26-27:

3. Տիրոջ խոսելը մեզ Իր հավիտենական տնտեսության նպատակն իրագործելու հնարավորություն է տալիս, այն է՝ ձեռք բերել հարսին՝ որպես Իր զույգի՝ Հյտ 2:7, Եփս 5:26-27, Երգ 8:13-14:

Բ. Մինչ Սամուելը սովորում էր, նա զննում էր դեգրադացված ահարոնյան քահանայության անկումը.

1. Նա տեսավ, որ ժողովրդի երեցներն իրենց շահերին էին ծառայեցնում Աստծու տապանակը, իսկ փղտացիները գերեվարել էին այն, որի պատճառով Աստծու փառքը հեռացավ Իսրայելից. նա գիտակ-

ԱՌԱՋԻՆ ԵՎ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹԱԳԱՎՈՐԱՅ ԳՐՔԵՐ

ցեց Աստծու խիստ դատաստանը Հեղիի տան վրա, որը ներառում էր Հեղիի և նրա երկու չար որդիների՝ Ոփնիի և Փենեհեսի մահը՝ Ա Թգ 2:12-36, 4:11-22:

2. Հեղիի տան վրա Աստծու խիստ դատաստանի մասին Աստծու մարդը մարգարեացավ (2:27-36). այնուհետև այս խիստ դատաստանը հաստատվեց Սամուելի միջոցով Եհովայի ասած խոսքով՝ 3:11-18:
3. Սամուելի միջոցով Հեղիին գալիք դատաստանի մասին հայտնելով՝ Աստված հավանաբար այս երիտասարդ քահանայական տղայի վրա անմոռանալի տպավորություն թողնելու նպատակ էր հետապնդում. սա Աստծու իմաստությունն էր՝ խխ. 17-18:
4. Դա Սամուելին իր ապագա ուխտավորի քահանայության առումով չթուլացրեց. ընդհակառակը, դա նրա համար իր քահանայական ծառայության ընթացքում մշտական նախազուշացում դարձավ, որը նրան օգնեց իր ողջ կյանքի ընթացքում Աստծուն ծառայելիս մաքուր մնալու:

IV. Սամուելը մեկն էր, ով այդ դարաշրջանը փոխեց՝ բերելով թագավորի թագավորման դարաշրջանը. դա մեծ իրադարձություն էր ոչ միայն Իսրայելի, այլև մարդկության պատմության մեջ.

- Ա. Սամուելն Ահարոնի տան դեմ չապստամբեց և Ահարոնի տնից որևէ բան չզավթեց. երբ Սամուելը մեծանում էր, Աստված իրավիճակ էր ստեղծում՝ նրան կատարելագործելու և նրան ընդունակ դարձնելու, որ աներ այն ամենը, ինչ անհրաժեշտ էր, որ Աստված փոխեր դարաշրջանը, բերեր թագավորությանը թագավորի դարաշրջանը:
- Բ. Որպես քահանա՝ Սամուելը փոխարինեց հնացած ահարոնյան քահանայությանը և ինչ-որ իմաստով դադարեցրեց այն. Աստված օգտագործեց Սամուելին՝ դարաշրջանը ոչ թե ապստամբության կամ հեղաշրջման միջոցով փոխելու համար, այլ աստվածային հայտնության ճանապարհով թագավորությունը բերելու:
- Գ. Սամուելը հայտնության մարդ էր, և նա ամեն ինչ անում էր իր տեսածի համաձայն. «Եհովան հայտնվեց Սամուելին... Եհովայի խոսքով» (խ. 21). բացի դրանից՝ Սամուելը մի մարդ էր, ով Աստծու սրտի համաձայն էր, Աստծու սրտի պատճենն էր, կրկնօրինակը. այսպիսի անձ լինելով՝ նա երբեք չէր ապստամբի:

V. Սամուելի ոչ միայն արածը, ապրելակերպը և աշխատանքը, այլև ողջ էությունը և անձը Աստծու համաձայն էին. Սամուելի էությունը և Աստծու սիրտը մեկ էին. այդ պատճառով կարելի է ասել, որ Սամուելը՝ մարդ, ով Աստծու համաձայն էր, երկրի վրա Աստծու պաշտոնակատարն էր.

- Ա. Աստծու միտքը Սամուելի խորհրդածելու նյութն էր. նա այլ միտք, խորհրդածելու կամ մտածելու այլ նյութ չուներ. նրա ապրելն ու աշխատելն Աստծու սրտում եղածն իրականացնելու համար էին:
- Բ. Սամուելը Սավուդին և Դավթին օժեց՝ թագավորներ լինելու (10:1, 16:1,

13). Աստծու սահմանաձի համաձայն էր, որ Սամուելը պետք է շարունակ Նրա օձյալի առջևից գնար (2:35), որպեսզի վերահսկեր թագավորին՝ հետևելով թագավորի արածներին:

Գ. Մա ցույց է տալիս, որ Սամուելը՝ երկրի վրա Աստծու պաշտոնակատարը, ավելի մեծ էր, քան թագավորը. Սամուելը կարողացավ այդչափ որակավորվել, քանի որ երկար տարիներ Աստված նրան կատարելագործում էր բացառապես Իր տնտեսության համար.

1. Աստված կարողացավ Սամուելին օգտագործել Իր տնտեսությունն իրականացնելու համար, քանի որ նա Աստծու համաձայն և Աստծու սրտի համաձայն եղող մարդ էր և ո՛չ իր շահն էր փնտրում, ո՛չ էլ սեփական օգուտի մասին մտածում՝ հմմտ Մտք 16:24-26, Դկս 9:23-25:

2. Նրան ոչինչ չէր հետաքրքրում՝ բացի Աստծու սրտից և Աստծու ընտրյալներից. նրա սիրտն Աստծու սրտի արտացոլումն էր՝ հմմտ Փլպ 2:19-22, Բ Կրթ 3:16-18:

3. Սամուելը համարում էր, որ Աստծու ժողովրդի համար չաղոթելը, որը Նրա անձնական զանձը և ունեցվածքն էր, Եհովայի դեմ մեղք էր՝ Ա Թգ 12:23, Ելց 19:5:

Դ. Թեև Սամուելի համար հեշտ չէր իր հատուկ միջավայրում Աստծու կողմը կանգնել, նա հոգ էր տանում Աստծու շահերի համար և փոխեց դարաշրջանը. ըստ Հին Կտակարանի՝ Սամուելն Աստծու համար և Աստծու շահերի համար լինելու առումով Մովսեսի հետ մի շարքի է դասվում՝ Երմ 15:1:

Ե. «Սամուելը ժողովրդին պատմեց թագավորության կիրարկությունը, և նա այն գրեց գրքում և դրեց Եհովայի առջև»՝ Ա Թգ 10:25ա.

1. Մովսեսն Իսրայելի զավակներին տվեց օրենքը, բայց մինչ Սամուելի գալը նրանք չունեին երկրորդական օրենքներ, կանոնադրություն:

2. Սամուելը ժողովրդին սովորեցնում էր երկրի վրա Աստծու թագավորությունը կիրարկելու երկրորդական օրենքները, կանոնադրությունը, կիրարկությունը, սովորույթները, վարվելակերպերը, հրամանագրերը և կանոնները:

VI. Աստված նոր դարաշրջան սկսեց՝ բարձրացնելով Սամուելին՝ մի երիտասարդ ուխտավորի, որպես հավատարիմ քահանայի, որը փոխարինեց դեգրադացված քահանայությանը՝ 2:35.

Ա. Սամուելը հաստատվեց Աստծու կողմից, որպեսզի խոսի Աստծու խոսքը և փոխարինի հին քահանայության կողմից Աստծու խոսքի ուսուցմանը. քահանայության մեջ առաջին բանը, որ քահանան պետք է անի, Աստծու համար խոսելն է:

Բ. Լանջապանակը և Ուրիմն ու Թումիմը, որոնք կրում էր քահանայապետը, այն միջոցներն էին, որոնք Աստված օգտագործում էր Իր ժողովրդի հետ խոսելու համար (Ելց 28:30). քահանայության դեգրադացման մեջ Աստծու խոսելը գրեթե կորած էր՝ Ա Թգ 3:1, 3ա:

- Գ. Աստված Իր խոսքն Իր ընտրյալներին էր սպասավորում՝ հաստատելով Սամուելին՝ որպես բարձրացված մարգարեների ընդհանրության մեջ եղող մարգարեի (խխ. 20-21), և Նա Իր ընտրյալների վրա գործադրում էր Իր իշխանությունը՝ բարձրացնելով Սամուելին՝ որպես դատավորի՝ 7:15-17:
- Դ. Սամուելը՝ որպես վերջին դատավոր, վերջ դրեց դատավորների ծառայությանը և որպես նոր քահանան՝ բերեց թագավորումը, որն ամրապնդվում էր բարձրացված մարգարեների ընդհանրությամբ:
- Ե. Աստված կենդանի մարդու՝ մարգարեի բարձրացնելու կարիք ուներ, ով կխոսեր Իր անունից. Աստծու սահմանածով՝ Սամուելը համարվում էր առաջին մարգարեն, քանի որ նրանից սկսվեց մարգարեների ծառայությունը՝ Աստծու խոսելու համար՝ Գրծ 3.24, 13:20, Եբր 11:32:

VII. Սամուելը երկրի վրա մեկ էր Աստծու հետ. որպես երկրի վրա Աստծու պաշտոնակատար, երկնքում եղող բուն Աստծու ներկայացուցիչը երկրի վրա Նրա ժողովրդին կառավարելու համար՝ Սամուելը հինգ կարգավիճակով էր ծառայում՝ Ա ԹԳ 7:3.

- Ա. Սամուելը սպասավորում էր որպես ուխտավոր՝ բացարձակապես Աստծուն Իր տնտեսությունն իրագործելու համար նվիրաբերված՝ 1:11, 28ա:
- Բ. Սամուելը սպասավորում էր որպես Աստծուն պատվող, Աստծուն հաճեցնող քահանա, որով փոխարինեց հնացած և դեգրադացված քահանայությանը, և նա հավատարիմ կերպով գործեց Աստծու անունից նույնիսկ երկրի վրա աստվածային կառավարման համար թագավորներ նշանակելու և հաստատելու գործում՝ 2:30, 35-36, 7:3-17, Դտվ 9:9, 13:
- Գ. Սամուելը սպասավորում էր որպես Աստծու կողմից հաստատված մարգարե (Ա ԹԳ 3:20), որպեսզի Աստծու խոսքը խոսեր և փոխարիներ հին քահանայության ուսմունքին այն ժամանակ, երբ Եհովայի խոսքը հազվադեպ էր և տեսիլքները տարածված չէին (խխ. 1-10, 19-21):
- Դ. Սամուելը թագավորության իրականության մեջ սպասավորում էր որպես դատավոր, որպեսզի փոխարիներ հին ու հնացած քահանայությամբ մարդկանց դատելուն՝ 7:15-17:
- Ե. Սամուելը սպասավորում էր որպես աղոթքի մարդ, ով աղոթում էր Աստծու ընտրյալների համար, որպեսզի նրանք Աստծու ճանապարհի վրա պահվեին, Աստծու հետ մեկ լինեին, ազգերի կուռքերի թակարդը չընկնեին և վայելեին Աստծուն որպես Աբեներեթի (նշանակում է «օգնության քարը»՝ խ. 12), որպեսզի Աստծու կամքում եղող Նրա ցանկությունը նրանց առնչությամբ իրագործվեր՝ խխ. 3-17, 8:6, 12:19-25, 15:11բ: